

Behandeling met de niersteenvergruizer

Poliklinisch

Bij u is een steen in de nier of urineleider vastgesteld. In overleg met uw uroloog is besloten dat deze steen behandeld wordt met de niersteenvergruizer. Deze behandeling vindt plaats op de afdeling radiologie van Gelre ziekenhuizen Apeldoorn en is een poliklinisch traject.

De niersteenvergruizer

De niersteenvergruizer is een apparaat waarbij door middel van schokgolven energie wordt opgewekt. Deze energie wordt voort geleid en geconcentreerd in één punt. De steen vergruist dan tot zeer kleine fragmenten. Deze fragmenten kunnen dan via de natuurlijke weg uitgeplast worden.

U ligt tijdens de behandeling op een tafel en de niersteenvergruizer wordt tegen uw lichaam geschoven. Tijdens de behandeling met de vergruizer worden onder röntgendoorlichting opnamen gemaakt van de steen in de nier of urineleider.

Vorbereiding

Op de poli urologie zijn de afspraken gemaakt voor de behandeling met de vergruizer.

Op de dag van de behandeling:

- Zorgt u ervoor dat u gemakkelijke bovenkleding aan trekt.
- Een uur voor de behandeling neemt u de tabletten diclofenac en oxycodon in, deze heeft u op recept meegekregen.
- U meldt zich 30 minuten voor de behandeling op de röntgenafdeling (route 14) voor een buikoverzichtsfoto (XBOZ). Kort na het maken van de foto krijgt u de behandeling met de niersteenvergruizing.
- Komt u vanuit een ander ziekenhuis dan gelden de volgende regels:
 - U meldt zich op de afdeling radiologie (route 14) voor het afgeven van de CD-rom die u van uw behandelend uroloog ontvangen heeft. En voor het maken van een buikoverzichtsfoto (XBOZ). Hierna meldt u zich op de poli urologie (route 32) voor een kort gesprek met de uroloog, waarna u weer terug gaat naar de afdeling radiologie voor de behandeling met de niersteenvergruizing.

Medicatie

- Gebruikt u medicijnen en of heeft u diabetes? Dan bespreekt uw uroloog met u welke medicijnen u niet mag gebruiken voor de behandeling.
- Gebruikt u bloedverduunners dan bespreekt de uroloog met u of deze voor de behandeling gestopt dienen te worden, en voor hoelang.
- Indien nodig wordt op de dag van de behandeling het INR gecontroleerd.

Geeft u borstvoeding of bent u zwanger?

Bij zwangerschap of het vermoeden op zwangerschap wordt de behandeling uitgesteld. Geeft u borstvoeding? Bespreek dit dan met de uroloog.

Afleiding

Tijdens de behandeling is het prettig wat afleiding te hebben. Het is raadzaam om een muzikspeler met koptelefoon mee te nemen.

Vervoer

Zorg ervoor dat iemand u naar huis kan brengen. U mag na de behandeling niet zelf rijden of met het openbaar vervoer reizen.

Eten en drinken

U mag voor de behandeling een licht verteerbare maaltijd nuttigen. Zie hiervoor de bijlage achter in deze folder (op pagina 5).

Behandeling

Tijdens de behandeling kan degene die u begeleidt niet mee naar binnen. Hij/zij kan in de wachtkamer op de röntgen plaatsnemen of tussentijds even weggaan.

Voor de behandeling wordt u gevraagd het bovenlichaam te ontbloten. Daarna gaat u op de tafel liggen en wordt de vergruizer in positie gebracht. Soms moet u op uw buik liggen, bijvoorbeeld wanneer de steen laag in de urineleiders ligt. Dit kan in sommige gevallen een oncomfortabele houding geven. Om een goed contact tussen lichaam en apparaat te waarborgen wordt een gelei op de huid aangebracht.

Vanuit de niersteenvergruizer wordt een hoge concentratie schokgolven op de niersteen gericht. Dit geeft een tikkend geluid. Hierdoor valt de niersteen uiteen in gruis. De behandeling tast het omliggende weefsel en organen niet aan. De behandeling wordt door de meeste mensen als pijnlijk ervaren.

Duur van de behandeling

De duur van de behandeling is afhankelijk van de grootte en ligging van de steen. Gewoonlijk duurt de behandeling 30-45 minuten.

Nazorg

- In de meeste gevallen kunt u kort na de behandeling weer naar huis.
- Vanwege de medicatie en de behandeling die uw reactie mogelijk kunnen beïnvloeden, mag u niet zelfstandig aan het verkeer deelnemen. Laat u dus thuisbrengen.
- Om een snelle afvoer van gruis te bevorderen, is het goed om veel te drinken en te bewegen, dit moet u echter niet forceren.
- Het volledig lozen van het steengruis kan enkele weken duren. Ook kan dit nog pijnklachten geven die vanzelf overgaan. Wij adviseren om na de behandeling pijnstilling in te nemen.
- Na vier tot zes weken komt u op controle bij uw uroloog. Mocht u vanuit een ander ziekenhuis komen dan gaat u op controle bij uw eigen uroloog.
- Uw uroloog controleert dan met een röntgenfoto het effect van de vergruizing.
- Met name bij grotere stenen komt het regelmatig voor dat de steen niet volledig in één keer vergruisd. U moet dan rekening houden met een herhaling van de behandeling.

Er zijn alternatieven voor de behandeling van de niersteenvergruizer. Bespreek met uw uroloog welke behandelmogelijkheden het beste bij uw situatie passen.

Welke bijwerkingen zijn mogelijk?

- Doordat u de vergruisde steendeeltjes langs de natuurlijke weg uitplast, kunt u koliek pijnen krijgen. Dit is een krampende pijn vanuit de zij, uitstralend naar de onderbuik. **Indien nodig en na overleg met uw uroloog ontvangt u een recept voor pijnmedicatie.**
- Het steengruis kan de binnenzijde van de nier en urineleider licht beschadigen. Hierdoor ontstaat een tijdelijke bloeding waardoor de urine bij vrijwel iedereen na de behandeling rood is gekleurd. Dit is niet verontrustend of gevaarlijk.
- Door de schokgolven kan de huid beschadigen. Dit ziet eruit als een schaafwond en zo voelt het ook. Binnen enkele dagen verdwijnt dit weer.
- Sommige patiënten krijgen na de behandeling lichte koorts.

Contact opnemen

Neem contact op bij:

- Aanhoudende koliekpijnen ondanks gebruik pijnmedicatie.
- Koorts boven 38.5 °C.

Dag van de behandeling tot 16.00 uur:

- Poli urologie, tel: 055-581 18 14

's Avonds, 's nachts of in het weekend:

- Afdeling AOA, tel: 055-844 63 98

Voor patiënten uit Isala (Zwolle/Meppel) overdag:

- tel: 038-424 27 40

Voor patiënten uit Isala (Zwolle/Meppel) 's avonds, 's nachts of in het weekend:

- tel: 038-424 50 00

Vanaf de volgende dag kunt u bellen met uw uroloog/poli urologie.

Mocht u vanuit een ander ziekenhuis komen dan heeft u daar de telefoonnummers al reeds ontvangen.

Polikliniek Urologie

- Gelre Apeldoorn
- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00
- tel: 055 - 581 18 14
- Bij spoed buiten kantooruren via 055 - 844 63 98

Polikliniek Urologie

- Gelre Zutphen
- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00
- tel: 0575 - 592 816
- Bij spoed buiten kantooruren via 0575 - 592 574

Waar kunt u zich melden?

Deze behandeling vindt alleen plaats in Gelre ziekenhuizen Apeldoorn.
U meldt zich op de afgesproken dag en tijd bij de secretaresse van de afdeling:

Gelre ziekenhuizen Apeldoorn
Radiologie
Route 14 (begane grond)
Tel: 055-581 83 0

Verhinderd?

Bent u niet in staat om te komen? Wilt u dat dan zo spoedig mogelijk doorgeven aan de polikliniek urologie? Er kan dan een andere patiënt in uw plaats komen. Bel naar: Gelre Apeldoorn, polikliniek urologie, tel.: 055-581 18 14.

Tot slot

Deze folder geeft algemene informatie. Bijzondere omstandigheden kunnen tot wijzigingen aanleiding geven. Uw uroloog bespreekt dit altijd met u.
Heeft u na het lezen van deze folder vragen? Dan kunt u deze stellen aan de verpleegkundige of de uroloog op de dag van de behandeling.

Bijlage: Licht verteerbare maaltijd

Gebruik voor dit dieet uitsluitend de hieronder genoemde producten:

Broodmaaltijd

- Witbrood of beschuit (géén volkoren)
- Boter, margarine of halvarine
- Beleg: vleeswaren, kaas (zonder pitjes of kruiden), gekookt ei, jam zonder pitjes, suiker, vruchtenhagel of honing

Warme maaltijd

- Heldere bouillon
- Witte rijst, macaroni, spaghetti, gekookte aardappelen, gare groente (geen koolsoorten), paprika of mais
- Vlees, vis, kip en jus
- Gladde vla, yoghurt
- Dranken: koffie, thee, melk, karnemelk, yoghurt, limonadesiroop, water, appelsap, druivensap, gezeefd vruchtensap en bouillon

Niet toegestaan

- Fruit
- Maaltijdsoepen
- Knoflook
- Komkommer
- Radijs
- Groenten die gasvorming geven zoals koolsoorten, prei, ui en bonen